

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 16. november 2023
(OR. en)

15476/23

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0401(NLE)

COPEN 393
EUROJUST 41
JAI 1478
RELEX 1327

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	14. november 2023
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2023) 706 final
Teema:	Ettepanek: nõukogu otsus ühelt poolt Euroopa Liidu ja teiselt poolt Armeenia Vabariigi vahelise Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Ameti (Eurojust) ja Armeenia Vabariigis kriminaalasjades tehtava õigusalase koostöö eest vastutavate pädevate asutuste vahelist koostööd käsitleva lepingu liidu nimel allkirjastamise kohta

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2023) 706 final.

Lisatud: COM(2023) 706 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 14.11.2023
COM(2023) 706 final

2023/0401 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

**ühelt poolt Euroopa Liidu ja teiselt poolt Armeenia Vabariigi vahelise Euroopa Liidu
Kriminaalõigusalase Koostöö Ameti (Eurojust) ja Armeenia Vabariigis
kriminaalasjades tehtava õigusalase koostöö eest vastutavate pädevate asutuste vahelist
koostööd käsitleva lepingu liidu nimel allkirjastamise kohta**

SELETUSKIRI

Käesolev ettepanek käsitleb Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Ameti (Eurojust) ja Armeenia Vabariigis kriminaalasjades tehtava õigusalase koostöö eest vastutavate pädevate asutuste vahelist koostööd käsitleva lepingu (edaspidi „leping“) allkirjastamist Euroopa Liidu ja Armeenia Vabariigi vahel.

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Amet (Eurojust) koordineerib raskete piiriüleste kuritegude uurimist ja nende eest süüdistuste esitamist Euroopas ja mujal. Eurojust kui Euroopa Liidu (EL) kriminaalasjades tehtava õigusalase koostöö keskus toetab uurimise ja süüdistuse ettevalmistamise eest vastutavaid riiklikke asutusi.

Globaliseerunud maailmas on õigusasutustel, kes tegelevad raskete kuritegude uurimise ja nende eest vastutusele võtmisega, vaja teha koostööd ka väljaspool liidu piire. Piiriüleste kuritegude sagenemise tõttu on ülimalt oluline saada teavet ka väljastpoolt omaenese jurisdiktsiooni. Seega peaks Eurojust oma ülesannete täitmiseks saama teha kolmandate riikide õigusasutustega vajalikus ulatuses koostööd ja vahetada isikuandmeid. Seepärast peaks Eurojustil olema võimalik teha tihedat koostööd ja vahetada isikuandmeid teatavate kolmandate riikide õiguskaitseasutustega ulatuses, mis on vajalik tema ülesannete täitmiseks määruses 2018/1727¹ (edaspidi „Eurojusti määrus“) sätestatud nõuete raames. Samal ajal on oluline tagada, et isikuandmete kaitseks kehtiksid üksikisikute eraelu puutumatuse ning põhiõiguste ja -vabaduste kaitse vallas asjakohased meetmed.

1. ETTEPANEKU TAUST

Eurojust saab vahetada kolmandate riikidega operatiivseid isikuandmeid, kui täidetud on üks Eurojusti määruse artikli 56 lõike 2 punktides a–c esitatud nõuetest:

- komisjon on artikli 57 kohaselt otsustanud, et asjaomane kolmas riik või rahvusvaheline organisatsioon tagab kaitse piisava taseme, või sellise kaitse piisavuse otsuse puudumise korral on asjakohasel juhul kehtestatud või on olemas piisavad kaitsemeetmed vastavalt artikli 58 lõikele 1, või nii sellise kaitse piisavuse otsuse kui ka selliste piisavate kaitsemeetmete puudumise korral kohaldatakse artikli 59 lõikes 1 konkreetsete olukordade puhuks ette nähtud erandit,
- enne 12. detsembrit 2019 on sõlmitud operatiivsete isikuandmete vahetamist lubav koostöökokkulepe Eurojusti ja asjaomase kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooni vahel vastavalt otsuse 2002/187/JSK artiklile 26a, või
- liit ja kolmas riik või rahvusvaheline organisatsioon on sõlminud ELi toimimise lepingu artikli 218 kohase rahvusvahelise lepingu, millega kehtestatakse asjakohased kaitsemeetmed seoses üksikisikute eraelu puutumatuse ning põhiõiguste ja -vabaduste kaitsega.

Praegu on Eurojustil otsuse 2002/187/JSK artikli 26a kohased isikuandmete vahetust

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1727 Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Ameti (Eurojust) kohta ning millega asendatakse ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2002/187/JSK (ELT L 295, 21.11.2018, lk 138).

võimaldavad koostöökokkulepped Montenegro, Ukraina, Moldova, Liechtensteini, Šveitsi, Põhja-Makedoonia, USA, Islandi, Norra, Gruusia, Albaania ja Serbiaga. Nimetatud koostöökokkulepped on Eurojusti määruse artikli 80 lõike 5 kohaselt jätkuvalt kehtivad.

Alates Eurojusti määruse kohaldamise algusest 12. detsembril 2019 ja vastavalt aluslepingule on komisjoni ülesanne pidada liidu nimel kolmandate riikidega läbirääkimisi rahvusvaheliste lepingute sõlmimiseks, et Eurojust saaks teha nendega koostööd ja vahetada isikuandmeid. Niivõrd kui see on vajalik Eurojusti määruse V peatüki kohaste ülesannete täitmiseks, võib Eurojust koostöökorra alusel luua ja säilitada koostöösuhteid välispartneritega. Koostöökind ei ole siiski iseenesest piisav õiguslik alus isikuandmete vahetamiseks.

Selleks et tihendada õiguslast koostööd Eurojusti ja teatavate kolmandate riikide vahel, võttis komisjon vastu soovitusel nõukogu sellise otsuse kohta, millega antakse luba alustada läbirääkimisi Euroopa Liidu ning Alžeeria, Armeenia, Bosnia ja Hertsegoviina, Egiptuse, Iisraeli, Jordaania, Liibanoni, Maroko, Tuneesia ja Türgi vaheliste lepingute üle, mis reguleerivad Euroopa Liidu Kriminaalõiguslaste Koostöö Ameti (Eurojust) ja kõnealustes kolmandates riikides kriminaalasjades tehtava õiguslaste koostöö eest vastutavate pädevate asutuste vahelist koostööd².

Nõukogu andis kõnealuse loa 1. märtsil 2021, lisades loetellu ka Argentina, Brasiilia ja Colombia, võttis vastu läbirääkimisjuhised ja nimetas ametisse erikomisjoni, kes peab teda selle ülesande juures abistama³.

Läbirääkimised Armeeniaga algasid 2022. aasta aprillis. Kolmas ja viimane läbirääkimistevoor toimus 2022. aasta juunis ja läbirääkijad saavutasid 2022. aasta oktoobris esialgse kokkuleppe. Pärast mõlema poole sisekonsultatsioone (mille käigus parandati teksti kvaliteeti) parafeerisid pealäbirääkijad lepingu teksti [xx.xx.xxxx].

• **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Lepingu üle peeti läbirääkimisi vastavalt põhjalikele läbirääkimisjuhistele, mille nõukogu võttis vastu 1. märtsil 2021 koos loaga läbirääkimisi pidada. Käesolev leping on kooskõlas ka liidu kehtiva poliitikaga õiguslaste koostöö valdkonnas.

Viimastel aastatel on tehtud edusamme seoses teabevahetuse vallas tehtava koostööga liikmesriikide vahel ning liidu asutuste ja kolmandate riikide vahel. Määrusega (EL) 2023/2131 (millega muudetakse määrust (EL) 2018/1727 ja nõukogu otsust 2005/671/JSK terrorismijuhtumeid käsitleva digitaalse teabevahetuse osas⁴) on kindlustatud kolmandate riikidega tehtava koostöö raamistikku Eurojusti poole pealt ning loodud kindel õiguslik alus sideprokuröri lähetamiseks Eurojusti juurde ja Eurojustiga tehtavaks koostööks.

² Soovitus: Nõukogu otsus, millega antakse luba alustada läbirääkimisi Euroopa Liidu ning Alžeeria, Armeenia, Bosnia ja Hertsegoviina, Egiptuse, Iisraeli, Jordaania, Liibanoni, Maroko, Tuneesia ja Türgi vaheliste lepingute üle, mis reguleerivad Euroopa Liidu Kriminaalõiguslaste Koostöö Ameti (Eurojust) ja kõnealustes kolmandates riikides kriminaalasjades tehtava õiguslaste koostöö eest vastutavate pädevate asutuste vahelist koostööd (19. november 2020, COM(2020) 743 final).

³ Nõukogu otsus, millega antakse luba alustada läbirääkimisi Euroopa Liidu ning Alžeeria, Argentina, Armeenia, Bosnia ja Hertsegoviina, Brasiilia, Colombia, Egiptuse, Iisraeli, Jordaania, Liibanoni, Maroko, Tuneesia ja Türgi vaheliste lepingute üle, mis reguleerivad Euroopa Liidu Kriminaalõiguslaste Koostöö Ameti (Eurojust) ja kõnealustes kolmandates riikides kriminaalasjades tehtava õiguslaste koostöö eest vastutavate pädevate asutuste vahelist koostööd, vt 6153/21 + ADD 1, 1. märtsil 2021 kirjaliku menetluse teel vastu võetud nõukogu otsus (CM 1990/21).

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. oktoobri 2023. aasta määrus (EL) 2023/2131, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/1727 ning nõukogu otsust 2005/671/JSK terrorismijuhtumeid käsitleva digitaalse teabevahetuse osas.

Kolmandatele riikidele on pandud olulist rõhku ka määruses (EL) 2022/838, millega muudetakse määrust (EL) 2018/1727 seoses tõendite säilitamise, analüüsimise ja hoiustamisega Eurojustis genotsiidi, inimsusvastaste kuritegude, sõjakuritegude ja nendega seotud kuritegude kohta⁵. Mõlemas seadusandlikus aktis toonitatakse, kui oluline on teha raskete kuritegude uurimisel ja nende eest vastutusele võtmisel kolmandate riikidega tihedat koostööd.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Ettepanek on samuti kooskõlas liidu muude tegevuspõhimõtetega.

ELi ja Armeenia vahelises ulatuslikus ja laiendatud partnerluslepingus, mis jõustus 31. märtsil 2021, seadsid mõlemad pooled eesmärgiks süvendada koostööd vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala valdkonnas, et tugevdada õigusriiki ning suurendada austust inimõiguste ja põhivabaduste vastu. Sel eesmärgil lepiti kokku teha õiguslast koostööd kriminaalasjades, et parandada vastastikust õigusabi, muu hulgas tihedama koostöö kaudu Eurojusti ja Armeenia Vabariigi pädevate asutuste vahel.

EL ja Armeenia määratlesid ühe oma partnerluse prioriteedina täiendava koostöö inimõiguste, õigusriigi ja põhivabaduste vallas, et hõlbustada partnerite tehtava koostöö realiseerimist ulatusliku ja laiendatud partnerluslepingu raames.

Idapartnerluse tippkohtumise 15. detsembri 2021. aasta ühisavalduses nimetatud kiire ja tõhus koostöö idapartnerluse riikide ning ELi selliste oluliste ametite nagu Eurojusti, Europoli, Euroopa Prokuratuuri ja Euroopa Pettustevastase Ameti vahel annab samuti tunnistust jätkuvast soovist süvendada kriminaalasjades tehtavat õiguslast koostööd. Idapartnerluse välisministrite kohtumisel 12. detsembril 2022 kinnitas EL taas, et peab idapartnerlust muutunud geopoliitilises kontekstis oluliseks, rõhutades samal ajal vajadust suurendada partnerluse paindlikkust ja kohandada seda paremini partnerite vajadustele ning tagada, et kahepoolsed suhted ja laienemisprotsess täiendavad teineteist vastastikku.

Komisjoni kehtivad strateegilised dokumendid kinnitavad vajadust suurendada õiguskaitse ja õiguslaste koostöö tõhusust ja tulemuslikkust ELis ning laiendada koostööd kolmandate riikidega. Nende dokumentide hulgas on ELi julgeolekuliidu strateegia,⁶ ELi terrorismivastase võitluse tegevuskava⁷ ja ELi strateegia võitluseks organiseeritud kuritegevuse vastu⁸.

Kooskõlas nende strateegiliste dokumentidega on rahvusvahelist koostööd süvendatud ka õiguskaitse valdkonnas. Nõukogult saadud loa alusel⁹ on komisjon rääkinud Uus-Meremaaga läbi lepingu, mis käsitleb isikuandmete vahetamist Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ameti (Europol) ja Uus-Meremaa ametiasutuste vahel.

Teisalt on ülimalt oluline, et õiguslaste koostöö kolmandate riikidega oleks kõigiti kooskõlas ELi aluslepingutes ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud põhiõigustega.

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2022. aasta määrus (EL) 2022/838, millega muudetakse määrust (EL) 2018/1727 seoses tõendite säilitamise, analüüsimise ja hoiustamisega Eurojustis genotsiidi, inimsusvastaste kuritegude, sõjakuritegude ja nendega seotud kuritegude kohta.

⁶ COM(2020) 605 final, 24.7.2020.

⁷ COM(2020) 795 final, 9.12.2020.

⁸ COM(2021) 170 final, 14.4.2021.

⁹ Nõukogu 23. aprilli 2020. aasta otsus 7047/20 ja nõukogu 13. mai 2020. aasta dokument CM 2178/20.

Üks eriti tähtis kaitsemeetmete valdkond (eriti lepingu II peatükis sätestatud meetmed) on isikuandmete kaitse, mis kuulub ELis põhiõiguste hulka. Eurojusti määruse artikli 56 lõike 2 punkti c kohaselt võib Eurojust edastada kolmanda riigi ametiasutusele isikuandmeid, tuginedes liidu ja asjaomase kolmanda riigi vahel vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 218 sõlmitud rahvusvahelisele lepingule, millega kehtestatakse asjakohased kaitsemeetmed seoses üksikisikute eraelu puutumatuse ning põhiõiguste ja -vabaduste kaitsega.

Sellised kaitsemeetmed on sätestatud lepingu II peatükis: ennekõike on nende hulgas sätted, millega tagatakse mitu andmekaitse põhimõtet ja kohustust, mida mõlemad lepinguosaliselised peavad järgima (artikkel 10 jj), samuti sätted, millega tagatakse kohtulikult kaitstavad individuaalsed õigused (artikkel 14 jj), sõltumatu järelevalve (artikkel 21) ning tõhusad halduslikud ja kohtulikud õiguskaitsevahendid lepingus tunnustatud õiguste ja kaitsemeetmete sellise rikkumise korral, mis tuleneb isikuandmete töötlemisest (artikkel 22).

Suurem turvalisus ei tohi üles kaaluda inimõiguste, sealhulgas andmete ja eraelu puutumatuse tagamist. Komisjon on taganud, et lepinguga luuakse õiguslik alus isikuandmete vahetamiseks kriminaalasjades tehtava õiguslase koostöö raames, kuid samas nähakse ette kohased kaitsemeetmed üksikisikute eraelu puutumatuse ning muude põhiõiguste ja -vabaduste tagamiseks.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikega 5 on ette nähtud otsused, millega antakse luba lepingule alla kirjutada ja vajaduse korral seda enne jõustumist ajutiselt kohaldada. Kuna ettepaneku eesmärk on saada luba lepingu allkirjastamiseks, on menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 5.

Materiaalõiguslik alus sõltub ennekõike kavandatava õigusakti eesmärgist ja sisust. Kui kavandatava aktiga taotletakse kaht eesmärki või reguleeritakse kaht valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab õigusaktil olema üksainus materiaalõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus. Ettepanekul on kaks peamist eesmärki ja sellega reguleeritakse kaht valdkonda: koostöö Eurojusti ja Armeenia vahel kriminaalasjades ning asjakohaste kaitsemeetmete kehtestamine üksikisikute eraelu puutumatuse ning muude põhiõiguste ja -vabaduste tagamiseks koostöö raames. Seega peavad materiaalõiguslikuks aluseks olema ELi toimimise lepingu artikli 16 lõige 2 ja artikkel 85.

Niisiis põhineb käesolev ettepanek ELi toimimise lepingu artikli 16 lõikel 2 ja artiklil 85 koostoimes artikli 218 lõikega 5.

• Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

Eurojusti määruses on sätestatud konkreetsed eeskirjad Eurojusti poolse isikuandmete edastamise kohta väljapoole ELi. Selle artikli 56 lõikes 2 on loetletud juhud, kui Eurojust võib seaduslikult edastada isikuandmeid kolmandate riikide õigusasutustele. Nimetatud sätte kohaselt on isikuandmete struktuurseks edastamiseks Eurojustilt Armeeniale nõutav, et sõlmitaks siduv rahvusvaheline leping, millega nähakse ette piisavad kaitsemeetmed üksikisikute eraelu puutumatuse ning muude põhiõiguste ja -vabaduste tagamiseks. ELi

toimimise lepingu artikli 3 lõike 2 kohaselt kuulub leping seega liidu ainuvälispädevusse. Niisiis ei kohaldata käesoleva ettepaneku suhtes subsidiaarsuse kontrolli.

- **Proportsionaalsus**

Selle ettepanekuga seotud liidu eesmärged, mis on sätestatud eespool, on võimalik saavutada ainult juhul, kui sõlmitakse siduv rahvusvaheline leping, millega nähakse ette vajalikud koostöömeetmed ning tagatakse põhiõiguste piisav kaitse. Lepinguga sätetud piirduvad sellega, mis on vajalik selle põhieesmärkide saavutamiseks. Alternatiivne lahendus ei saa olla liikmesriikide ühepoolsete meetmed Armeenia suhtes, kuna Eurojustil on unikaalne roll. Lisaks sellele ei annaks ühepoolsete meetmed küllaldast alust õiguslasest koostööks Eurojusti ja kolmandate riikide vahel ning nendega ei oleks tagatud põhiõiguste vajalik kaitse.

- **Vahendi valik**

Määruse (EL) 2018/1727 artikli 56 kohaselt on Eurojustil kaitse piisavuse otsuse puudumise korral õigus edastada kolmandale isikule struktuurselt operatiivseid isikuandmeid ainult vastavalt rahvusvahelisele lepingule, mis on sõlmitud kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 218 ning millega on kehtestatud asjakohased kaitsemeetmed seoses üksikisikute eraelu puutumatuse ning põhiõiguste ja -vabaduste kaitsega (artikli 56 lõike 2 punkt c). ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 5 kohaselt antakse luba sellisele lepingule alla kirjutada nõukogu otsusega.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Ei kohaldata.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Ei kohaldata.

- **Ekspertarvamuste kogumine ja kasutamine**

Läbirääkimiste käigus ei kasutanud komisjon väliseksperte.

- **Mõju hindamine**

Ei kohaldata.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ei kohaldata.

- **Põhiõigused**

Isikuandmete vahetamine ja nende töötlemine kolmanda riigi ametiasutuste poolt kujutab enesest selliste põhiõiguste nagu eraelu puutumatuse ja isikuandmete kaitse riivet. Teisalt on lepinguga tagatud niisuguse riive vajalikkus ja proportsionaalsus, kuna sellega on tagatud küllaldased meetmed edastatud isikuandmete kaitseks vastavalt ELi õigusele.

II peatüki sätted käsitlevad isikuandmete kaitset. Sellest lähtuvalt on artiklites 10–20 sätestatud andmekaitse aluspõhimõtted, sh eesmärgikohasus, andmekvaliteet ja andmete erikategooriate töötlemise suhtes kohaldatavad normid, vastutavate töötlejate kohustused, sh andmete säilitamise, registripidamise, turvalisuse ja edastamise korral, ning kohtulikult kaitstavad individuaalsed õigused, sh need, mis on seotud andmetele juurdepääsu, nende parandamise ja automaatsete otsuste, sõltumatu ja tulemusliku järelevalve ning halduslike ja kohtulike õiguskaitsevahenditega.

Kaitsemeetmed hõlmavad kõiki isikuandmete töötlemise vorme Eurojusti ja Armeenia Vabariigi vahelise koostöö raames. Avalikku huvi pakkuvatel olulistel põhjustel, eriti et vältida käimasoleva kriminaaluurimise või süüdistuse esitamise häirimist, saab teatavate individuaalsete õiguste kasutamist edasi lükata, piirata või selle võimaldamisest keelduda, kui see on vajalik ja proportsionaalne, võttes arvesse andmesubjekti põhiõigusi ja huve. See on kooskõlas liidu õigusega.

Samuti tagavad nii Euroopa Liit kui ka Armeenia Vabariik, et andmekaitse eest vastutav sõltumatu ametiasutus (järelevalveasutus) teeb järelevalvet üksikisikute eraelu puutumatust mõjutavate küsimuste üle, et kaitsta füüsiliste isikute põhiõigusi ja -vabadusi seoses isikuandmete töötlemisega.

Lepingu sätetest tulenevate kohustuste olulise rikkumise või täitmata jätmise korral võib artikli 32 lõike 2 kohase täiendava kaitsemeetmena lepingu täitmise peatada. Kõigi enne peatamist edastatud isikuandmete suhtes jätkatakse lepingu alusel tagatud kaitsemeetmete kohaldamist. Lisaks jätkatakse lepingu lõpetamise korral enne lõpetamist edastatud isikuandmete töötlemist vastavalt lepingu sätetele.

Peale selle tagatakse lepinguga, et isikuandmete vahetamine Eurojusti ja Armeenia Vabariigi vahel on kooskõlas nii mittediskrimineerimise põhimõttega kui ka harta artikli 52 lõikega 1, millega tagatakse, et hartaga tagatud põhiõiguste riived piirduvad sellega, mis on rangelt vajalik üldist huvi pakkuvate eesmärkide tegelikuks saavutamiseks proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt.

4. MÕJU EELARVELE

Mõju liidu eelarvele puudub.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Rakenduskava ei ole vajalik, kuna leping jõustub selle teise kuu esimesel päeval, mis järgneb kuule, mille kestel mõlemad pooled on teineteisele teatanud, et nad on oma vastavad menetlused lõpule viinud.

Järelevalve küsimuses vaatavad Euroopa Liit ja Armeenia Vabariik lepingu rakendamise ühiselt läbi ühe aasta möödumisel selle jõustumisest ja seejärel korrapäraste ajavahemike järel ning lisaks sellele juhul, kui üks lepinguosaline seda taotleb ja selle kohta tehakse ühine otsus.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Artiklis 1 esitatakse lepingu eesmärk.

Artiklis 2 määratakse kindlaks koostöö ulatus.

Artiklis 3 esitatakse lepingus kasutatavad olulised mõisted.

Artikliga 4 kohustatakse Armeeniat määrama vähemalt üks oma riiklikest pädevatest asutustest (mis ei saa olla sama nagu sideprokurör) kontaktpunktiks. Kontaktpunkt määratakse ka terrorismiga seotud küsimuste jaoks.

Artikliga 5 nähakse ette sideprokuröri lähetamine Eurojusti juurde.

Artikliga 6 nähakse ette tingimused Armeenia esindajate osalemiseks Eurojusti operatiiv- ja strateegilistel koosolekutel.

Artikliga 7 nähakse ette, et Eurojust võib abistada Armeeniat ühiste uurimisrühmade loomisel ja et temalt võidakse taotleda rahalist või tehnilist abi.

Artikliga 8 nähakse ette võimalus Eurojusti sidekohtuniku lähetamiseks Armeeniasse.

Artiklis 9 esitatakse lepingu alusel toimuva isikuandmete töötlemise eesmärgid.

Artiklis 10 loetletakse lepingu raames kohaldatavad üldised andmekaitsepõhimõtted.

Artikliga 11 tagatakse täiendavad kaitsemeetmed seoses isikuandmete eriliikide töötlemise ja andmesubjektide eri kategooriatega.

Artikliga 12 piiratakse täielikult automatiseeritud otsuste tegemist lepingu raames edastatud isikuandmeid kasutades.

Artikliga 13 piiratakse saadud isikuandmete edasisaatmist.

Artikliga 14 nähakse ette andmesubjekti õigus andmetega tutvuda, sealhulgas selleks et veenduda, kas teda puudutavaid isikuandmeid töödeldakse käesoleva lepingu alusel, samuti selleks, et saada töötlemise kohta põhiteavet.

Artiklis 15 on sätestatud andmesubjekti õigus nõuda teatavatel tingimustel oma andmete parandamist, kustutamist ja nende töötlemise piiramist.

Artiklis 16 on sätestatud, et lepingu alusel edastatud isikuandmeid mõjutavast isikuandmetega seotud rikkumisest tuleb teatada, tagades, et asjaomased pädevad asutused teavitavad sellisest rikkumisest viivitamata üksteist ja oma järelevalveasutust ning võtavad meetmeid selle võimaliku kahjuliku mõju leevendamiseks.

Artikliga 17 nähakse ette andmesubjekti teavitamine isikuandmetega seotud rikkumisest, mis võib tõenäoliselt tõsiselt mõjutada tema õigusi ja vabadusi.

Artiklis 18 on esitatud isikuandmete säilitamise, läbivaatamise, parandamise ja kustutamise eeskirjad.

Artikliga 19 nõutakse logipidamist isikuandmete kogumise, muutmise, nendega tutvumise, nende avalikustamise, sealhulgas edasisaatmise, ühendamise ja kustutamise kohta.

Artiklis 20 on esitatud kohustused seoses andmeturbega, millega tagatakse tehniliste ja korralduslike meetmete rakendamine käesoleva lepingu alusel vahetatavate isikuandmete kaitseks.

Artikliga 21 nõutakse, et lepingus esitatud kaitsemeetmete järgimise suhtes kohaldataks tõhusat järelevalvet ja tagataks nende täitmine, hoolitsedes selle eest, et määratud oleks andmekaitse eest vastutav sõltumatu avaliku sektori asutus (järelevalveasutus), mille ülesanne on tegeleda üksikisikute eraelu puutumatust mõjutavate küsimuste, sealhulgas lepingu kontekstis asjakohaste siseriiklike eeskirjadega, eesmärgiga kaitsta füüsiliste isikute põhiõigusi ja -vabadusi seoses isikuandmete töötlemisega.

Artiklis 22 on sätestatud halduslikud ja kohtulikud õiguskaitsevahendid, millega tagatakse, et andmesubjektidel on õigus tõhusale halduslikule ja kohtulikule õiguskaitsele lepingus tunnustatud õiguste ja kaitsemeetmete sellise rikkumise korral, mis tuleneb nende isikuandmete töötlemisest.

Artikliga 23 on ette nähtud, et ELi salastatud ja tundliku salastamata teabe vahetamist reguleeritakse Eurojusti ja Armeenia pädevate asutuste vahel sõlmitud konfidentsiaalsust käsitleva koostöökorraga.

Artiklis 24 on sätestatud pädevate asutuste vastutus. Pädevad asutused vastutavad kahju eest, mida on üksikisikule tekitanud õiguslikud või faktilised vead vahetatud teabes. Vastutuse vältimiseks ei saa kumbki pool väita, et teine pool on edastanud ebaõiget teavet.

Artikliga 25 on ette nähtud, et põhimõtteliselt kannab kumbki pool ise oma kulud, mis on seotud käesoleva lepingu rakendamisega.

Artikliga 26 nähakse ette Eurojusti ja Armeenia pädevate asutuste vahelise koostöökorra sõlmimine.

Artiklis 27 selgitatakse seost muude rahvusvaheliste õigusaktidega ja kinnitatakse, et leping ei piira ega mõjuta Armeenia ja Euroopa Liidu liikmesriikide vahelistes lepingutes või kokkulepetes ette nähtud ja teabevahetust käsitlevaid õigusnorme.

Artikliga 28 nähakse ette lepingu rakendamisest teatamine.

Artiklis 29 sätestatakse lepingu jõustumise ja kohaldamise kord.

Artiklis 30 sätestatakse lepingu muutmise ja täiendamise kord.

Artiklis 31 sätestatakse lepingu läbivaatamise ja hindamise kord.

Artikliga 32 nähakse ette vaidluste lahendamine ja peatamisklausel.

Artiklis 33 sätestatakse lepingu lõpetamise kord.

Artikliga 34 nähakse ette see, millisel viisil esitatakse käesoleva lepingu kohased teated.

Artikkel 35 sisaldab teavet autentsete tekstide kohta.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

ühelt poolt Euroopa Liidu ja teiselt poolt Armeenia Vabariigi vahelise Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Ameti (Eurojust) ja Armeenia Vabariigis kriminaalasjades tehtava õigusalase koostöö eest vastutavate pädevate asutuste vahelist koostööd käsitleva lepingu liidu nimel allkirjastamise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 16 lõiget 2 ja artiklit 85 koostoimes artikli 218 lõikega 5,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1727¹ artiklitega 47 ja 52 on ette nähtud, et Eurojust võib eraldi koostööstrateegia alusel luua ning säilitada koostöösuhteid kolmandate riikide asutustega.
- (2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1727 artikli 56 kohaselt võib Eurojust lisaks sellele edastada kolmanda riigi ametiasutusele isikuandmeid, tuginedes muu hulgas liidu ja asjaomase kolmanda riigi vahel vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 218 sõlmitud rahvusvahelisele lepingule, millega kehtestatakse asjakohased kaitsemeetmed seoses üksikisikute eraelu puutumatuse ning põhiõiguste ja -vabaduste kaitsega.
- (3) 1. märtsil 2021 andis nõukogu komisjonile loa alustada läbirääkimisi Armeenia Vabariigiga Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Ameti (Eurojust) ja Armeenia Vabariigi pädevate asutuste vahelist kriminaalasjades tehtavat õigusalast koostööd käsitleva lepingu üle.
- (4) Läbirääkimised ühelt poolt Euroopa Liidu ja teiselt poolt Armeenia vahelise lepingu üle Eurojusti ja Armeenia pädevate asutuste koostööks seoses kriminaalasjades tehtava õigusalase koostööga (edaspidi „leping“) viidi edukalt lõpule 2022. aasta oktoobris. Lepingu tekst parafeeriti [xx.xx.xxxx].
- (5) Leping võimaldab edastada Eurojusti ja Armeenia pädevate asutuste vahel isikuandmeid, et võidelda raske kuritegevuse ja terrorismi vastu ning kaitsta liidu ja selle kodanike julgeolekut.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1727 Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Ameti (Eurojust) kohta ning millega asendatakse ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2002/187/JSK (ELT L 295, 21.11.2018, lk 138).

- (6) Lepinguga tagatakse, et selle rakendamisel peetakse täielikult kinni Euroopa Liidu põhiõiguste hartast, eelkõige artiklis 7 tunnustatud õigusest era- ja perekonnaelu austamisele, artiklis 8 tunnustatud õigusest isikuandmete kaitsele ning artiklis 47 tunnustatud õigusest tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele. Ennekõike sisaldab leping kohaseid meetmeid, millega kaitstakse Eurojusti poolt lepingu alusel edastatud isikuandmeid.
- (7) Komisjoni otsusega (EL) 2019/2006² on kinnitatud Iirimaa osalemist määruses (EL) 2018/1727. Määrus (EL) 2018/1727 on Irimaale siduv ja seepärast osaleb ta käesoleva otsuse vastuvõtmisel.
- (8) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (9) Euroopa Andmekaitseinspektor esitas oma arvamuse [xxx] [xx.xx.xxxx].
- (10) Seepärast tuleks lepingule liidu nimel alla kirjutada, eeldusel et see hiljem sõlmitakse,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Liidu nimel kiidetakse heaks ühelt poolt Euroopa Liidu ja teiselt poolt Armeenia Vabariigi vahelise, Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Ameti (Eurojust) ja Armeenia Vabariigis kriminaalasjades tehtava õigusalase koostöö eest vastutavate pädevate asutuste vahelist koostööd käsitleva lepingu allkirjastamine, eeldusel et see sõlmitakse.

Allakirjutatava lepingu tekst on lisatud käesolevale otsusele.

Artikkel 2

Nõukogu peasekretariaat annab lepingu allkirjastamise täielikud volitused isiku(te)le, kelle on määranud Euroopa Komisjon, eeldusel et leping sõlmitakse.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise kuupäeval.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*

² Komisjoni 29. novembri 2019. aasta otsus (EL) 2019/2006, mis käsitleb Iirimaa osalemist Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2018/1727 Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Ameti (Eurojust) kohta (ELT L 310, 2.12.2019, lk 59).